

75. [(*)] అతను ('ఖైద్) అన్నాడు: "నేను నీతో అనలేదా, నిశ్చయంగా, నీవు నాతో పాటు ఏ మాత్రం సహనం వహించలేవని?"

76. (మూసా) అన్నాడు: "ఇక ముందు దేన్ని గురించి అయినా నిన్ను అడిగితే నన్ను నీతోపాటు ఉండనివ్వకు. వాస్తవానికి నీవు, నా తరపునుండి ఇంతవరకు చాలినన్ని సాకులు సీక్రంబావు."

77. ఆ పీదప వారిద్దరూ ముందుకు సాగి పోయి ఒక నగరం చేరుకొని ఆ నగర వాసులను భోజనమడిగారు. కాని వారు (ఆ నగరవాసులు) వారిద్దరికీ ఆతిథ్యమివ్వటానికి నిరాకరించారు.³⁰ అప్పుడు వారక్కడ కూలి పోనున్న ఒకగోడను చూశారు. అతను ('ఖైద్) దానిని మళ్ళీ నిలబెట్టాడు. (మూసా) అన్నాడు: "నీవు కోరితే దానికి (ఆ క్రమకు) ప్రతిఫలం (వేతనం) తీసుకొని ఉండవచ్చు కదా!"

78. అతను ('ఖైద్) అన్నాడు: "ఇక నేనూ-నీవూ విడిపోవలసిన (సమయం) వచ్చింది. ఇక నీవు సహనం వహించలేక పోయిన విషయాల వాస్తవాలను (తత్వాలను) గురించి నీకు తెలుపుతాను.

79. "ఇక ఆ నావ విషయం: అది సముద్రంలో పని చేసుకునే కొందరు పీద వారిది. కావున దానిలో లోపం కలిగించ గోరాను; ఎందుకంటే వారి వెనుక ఒక క్రూరుడైన రాజు ఉన్నాడు. అతడు (లోపం లేని) ప్రతి నావను బలవంతంగా తీసుకుంటాడు.

80. "ఇక ఆ బాలుని విషయం: అతని తల్లి-దండ్రులు విశ్వాసులు. అతడు తన సత్య-తిరస్కారం మరియు తలబిరుసుతనం వలన వారిని బాధిస్తాడని భయపడ్డాము.

30) దైవప్రవక్త ('అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహు త'ఆలాను మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే వాడు, తన అతిథిని ఆదరించాలి, ఆతిథ్య మివ్వాలి.' (ఫైద్ అల్-ఖదీర్, షర్హ్ అల్-జామి' అస్సగీర్-5/209).

81. "కావున వారిద్దరి ప్రభువు వారికి అతనికి బదులుగా అతనికంటే ఎక్కువ నీతి మంతుడు మరియు కారుణ్యం గలవాడిని ఇవ్వాలని కోరాము.

82. "ఇక ఆ గోడ విషయం: అది ఈ పట్టణంలోని ఇద్దరు అనాథ బాలురకు చెందినది. దాని క్రింద వారి ఒక నిధి (పాత బడి) ఉంది. మరియు వారి తండ్రి పుణ్య పురుషుడు. ఆ ఇద్దరు బాలురు యుక్త వయస్సులైన పీదప - నీ ప్రభువు కారుణ్యంగా - తమ నిధిని, వారు త్రవ్వి తీసుకోవాలని, నీ ప్రభువు సంకల్పం. ఇదంతా నా అంతట నేను చేయలేదు. నీవు సహనం వహించలేని విషయాల వాస్తవం (తత్వం) ఇదే!"

83. మరియు వారు నిన్ను జు'ల్-ఖర్నైన్ ను³¹ గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: "అతనిని గురించి జ్ఞాపకముచుకో దగిన విషయాన్ని నేను మీకు వినిపిస్తాను."

84. నిశ్చయంగా మేము అతని (అధికారాన్ని) భూమిలో స్థాపించాము మరియు అతనికి ప్రతిదానిని పొందే మార్గాన్ని చూపాము.³²

85. అతను ఒక మార్గం మీద పోయాడు.

86. చివరకు సూర్యుడు అస్తమించు (నట్లు కనబడే) స్థలానికి చేరాడు. దానిని (సూర్యుణ్ణి) నల్ల బురదవంటి నీటి చెలిమిలో మునుగుతున్నట్లు చూశాడు.³³ మరియు

31) జు'ల్-ఖర్నైన్ అంటే రెండు కొమ్ములున్న వాడు.

32) అస్-సబబు: అంటే-త్రాడు. ఇక్కడ తాను కోరిన దానిని పొందే మార్గాన్ని అన్వేషించడ మని అర్థం.

33) 'బనున్: సముద్రం లేక చెలిమి. 'హమిఅతిన్: బురద. వజడ పొందాడు, చూశాడు, కనుగొన్నాడు. అతడు పూర్తి పశ్చిమ దిశకు పోయిన తరువాత అక్కడ ఒక సముద్రం లేక చెలిమిను చూశాడు. దాని నీరు నల్ల బురదగా కనిపించింది, దాని తరువాత అతనికి ఏమీ కనిపించక అస్తమయ్యే

అక్కడక జాతి వారిని చూశాడు. మేము అతనితో అన్నాము: ³⁴ "ఓ జు'ల్-ఖర్నైన్! నీవు వారిని శిక్షించవచ్చు, లేదా వారియెడల ఉదార వైఖరిని అవలంబించ వచ్చు!"

87. అతను అన్నాడు: "ఎవడైతే దుర్మార్గం చేస్తాడో మేము అతనిని శిక్షిస్తాము. ఆ పిదప అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలింప బడతాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి ఘోరమైన శిక్ష విధిస్తాడు.

88. "ఇక ఎవడైతే! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో అతనికి మంచి ప్రతిఫల ముంటుంది. మేము అతనిని ఆజ్ఞాపించి నపుడు, సులభతరమైన ఆజ్ఞనే ఇస్తాము."

89. తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

90. చివరకు సూర్యుడు ఉదయించు (నట్లు కనపడే) స్థలానికి చేరాడు. అక్కడ అతను దానిని (సూర్యుణ్ణి) ఒక జాతిపై ఉదయించడం చూశాడు. వారికి మేము దాని (సూర్యుని) నుండి కాపాడుకోవటానికి ఎలాంటి చాటు (రక్షణ) నివ్వలేదు.³⁵

91. ఈ విధంగా! వాస్తవానికి, అతనికి (జు'ల్-ఖర్నైన్ కు) తెలిసి ఉన్న విషయాలను గురించి మాకు బాగా తెలుసు.

సూర్యుడు మాత్రమే కనిపించాడు. సముద్రపు ఒడ్డున నిలబడి అస్తమించే సూర్యుణ్ణి చూస్తే, సూర్యుడు ఆ సముద్రంలో మునిగి పోతున్నట్లు కనబడటం మనం చూస్తున్న విషయమే! భూమి గుండ్రంగా ఉన్నదనటానికి ఇదొక నిదర్శనం.

34) ఖుల్వా: మేమన్నాము, అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) అతనికి వహీ ద్వారా తెలిపాడు. అంటే, అతడు ప్రవక్త కావచ్చని కొందరు భావిస్తారు. అతనిని ప్రవక్తగా పరిగణించని వారు; ఆ కాలపు ప్రవక్త ద్వారా అతనికి సందేశం ఇవ్వబడిందని అంటారు.

35) ఆ జాతి వారు ఇంట్లో నివసించే వారు కాదు. మైదానాలలో నివసించే వారు. మరియు వారు బట్టలు కూడా ధరించకుండా నివసించే ఆది వాసులు.

92. ఆ తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

93. చివరకు అతను రెండు పర్వతాల మధ్య చేరాడు. వాటి మధ్య ఒక జాతి వారిని చూశాడు. వారు అతని మాటలను అతి కష్టంతో అర్థంచేసుకోగలిగారు.³⁶

94. వారన్నారు: "ఓ జు'ల్-ఖర్నైన్! వాస్తవ వానికి యోజూజ్ మరియు మాజూజ్ లు,³⁷ ఈ భూభాగంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారు. అయితే నీవు మాకూ మరియు వారికీ మధ్య ఒక అడ్డుగోడను నిర్మించటానికి, మేము నీకేమైనా శుల్కం చెల్లించాలా?"

95. అతను అన్నాడు: "నా ప్రభువు ఇచ్చిందే నాకు ఉత్తమమైనది. ఇక మీరు మీ శ్రమ ద్వారా మాత్రమే నాకు సహాయపడితే, నేను మీకూ మరియు వారికీ మధ్య అడ్డు గోడను నిర్మిస్తాను.

96. "మీరు నాకు ఇనుప ముద్దలు తెచ్చి ఇవ్వండి." అతను ఆ రెండు కొండల మధ్య

36) ఆ జాతి వారు తమ భాష తప్ప ఇతరుల భాషను అర్థంచేసుకోలేరు. కావున వారు అతని మాటలను అర్థం చేసుకోలేకపోయారు.

37) వీరి గాథ టైబిల్ లో కూడా పేర్కొనబడింది. చూ. యెహెజ్కేలు - (Ezekiel), 38:2 మరియు 39:6. ఇంకా ఇతర చోట్లలో కూడా వీరి విషయం పేర్కొనబడింది. చూ. యోహాను ప్రకటన - (Revelation of St. John), 20:8.

చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు వీరిని మంగోలులు లేక టాటారులు (Mongols or Tatars) కావచ్చని అంటారు. వీరు అసత్య వాదులు మరియు అంతిమ గడియకు ముందు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించి మానవ నాగరికతను నాశనం చేస్తారు. ఇంకా చూ. 21:96-97. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.త.) కే తెలుసు. 'సహీహ్ బుఖారీ మరియు ముస్లింలలో ఇలా ఉంది: 'యోజూజ్ మాజూజ్ లు,' రెండు మానవ జాతులు. వారి సంఖ్య ఇతర మానవులకంటే అధికముగా ఉంటుంది. మరియు వారితోనే నరకం అత్యధికంగా నిండుతుంది.

ఉన్న సందును మూసిన తరువాత వారితో అన్నాడు: "అగ్ని రగిలించండి." దానిని ఎర్రని నిప్పుగా మార్చిన తరువాత, అన్నాడు: "ఇక కరిగిన రాగిని తీసుకురండి, దీని మీద పోయటానికి."

97. ఈ విధంగా వారు (యూజుజ్ మరియు మూజుజులు) దానిపై నుండి ఎక్కి రాలేక పోయారు. మరియు దానిలో కన్నం కూడా చేయలేక పోయారు.

98. అతను (జుల్-ఖర్నైన్) అన్నాడు: "ఇది నా ప్రభువు యొక్క కారుణ్యం. కాని నా ప్రభువు వాగ్దానం పుడియ వచ్చినపుడు ఆయన దీనిని బూడిదగా మార్చివేస్తాడు. మరియు నా ప్రభువు వాగ్దానం నిజమై తీరుతుంది." (1/8)

99. * మరియు ఆ (యూజుజ్ మరియు మూజుజులు బయటికి వచ్చిన) రోజు, మేము వారిని అలలవలే ఒకరిమీద ఒకరు పడటానికి వదిలివేస్తాము. మరియు బాకా ('సూర్) ఊడబడి నప్పుడు, వారందరినీ ఒకచోట సమావేశపరుస్తాము.

100. మరియు ఆ రోజున మేము సత్య-తిరస్కారులకు నరకాన్ని స్పష్టంగా చూపేందుకు వారి ముందుకు తెస్తాము.

101. అలాంటి వారికి, ఎవరి కన్నులైతే, మా హితోపదేశం పట్ల కప్పబడి ఉండేనో మరియు వారికి, ఎవరైతే (దానిని) ఏ మాత్రమూ వినటానికి కూడా ఇష్టపడలేదో!

102. ఏమీ? ఈ సత్యతిరస్కారులు నన్ను వదిలి, నా దాసులను తమ స్నేహితులుగా (సంరక్షకులుగా) చేసుకోవడం భావించారా? నిశ్చయంగా, మేము సత్య-తిరస్కారుల ఆతిథ్యం కొరకు నరకాన్ని సిద్ధపరచి ఉండాము.

103. వారితో అను: "కర్మలను బట్టి అందరి కంటే ఎక్కువ నష్టపడేవారు ఎవరో మీకు తెలుపాలా?"

104. "ఎవరైతే ఇహలోక జీవితంలో చేసే కర్మలన్నీ వ్యర్థమైనా, తాము చేసేవన్నీ సత్కార్యాలే అని భావిస్తారో!

105. "వీరే తమ ప్రభువు సూచనలను మరియు ఆయనను కలుసుకోవలసి వున్నదనే విషయాన్ని తిరస్కరించిన వారు. కావున వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. కాబట్టి మేము పునరుత్థాన దినమున వారి కర్మలకు ఎలాంటి విలువ (తూకము) నివ్వము.

106. "అదే వారి ప్రతిఫలం, నరకం! ఎందుకంటే వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు మరియు నా సూచనలను మరియు నా సందేశవారులను పరిహసించారు.

107. "నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! వారి ఆతిథ్యం కొరకు ఫిర్దౌస్ స్వర్గవనాలు ఉంటాయి."³⁸

108. "వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు, వారు అక్కడి నుండి వేరగుటకు ఇష్టపడరు."

109. వారితో అను: "నా ప్రభువు మాటలను వ్రాయటానికి, సముద్రమంతా సిరాగా మారి పోయినా - నా ప్రభువు మాటలు పూర్తికాక ముందే - దానికి తోడుగా దానివంటి మరొక సముద్రాన్ని తెచ్చినా, అదికూడా తరిగిపోతుంది."³⁹

110. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇంకా ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీలాంటి ఒక మానవుడనే! నాపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడింది. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఆ ఏకైక దైవం (అల్లాహ్) మాత్రమే! కావున తన ప్రభువును కలుసుకోవాలని ఆశించే వాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. మరియు ఆరాధనలో తన ప్రభువుతో పాటు మరెవరినీ భాగ స్వాములుగా (షరీకులుగా) కల్పించుకోరాదు."

38) జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్: ఇది అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన స్వర్గం. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు ఎల్లప్పుడు జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి.' (స'హీహ్ బుఖారీ).

39) చూడండి, 31:27.

19. సూరహ్ మర్కమ్

జ'అఫర్ బిన్-అబీ-తాలిబ్ (ర'ది.అ.) 'హబషా (Abyssinia)కు వలస పోయినప్పుడు, హబషా రాజు నజాషీ (Negus) సభలో సూరహ్ మర్కమ్ మొదటి భాగం చదివినిపిస్తారు. అప్పుడు వారందరి గడ్డాలు కన్నీరుతో నిండుతాయి. అప్పుడతడు అంటాడు: 'ఖుర్ఆన్ మరియు 'ఈసా ('అ.స.) తెచ్చిన గ్రంథం రెండూ ఒకే జ్యోతి యొక్క కిరణాలు.' (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్). ఈ సూరహ్ హిజ్రతకు దాదాపు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో సయ్యిదా మర్కమ్, ఆమె కుమారులు 'ఈసా, పోషకులు 'జకరియ్యా మరియు అతని కుమారులు య'హ్య (అల్లాహ్.స.)ల గాథలు ఉన్నాయి. 98 ఆయాతులున్న దీని పేరు 16వ ఆయత్ లో ఉంది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. కాఫ్-హా-యా-హన్-సాద్
2. ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడు 'జకరియ్యాపై చూపిన కారుణ్య ప్రస్తావన.
3. అతను తన ప్రభువును రహస్యంగా (ఏకాంతంలో) మొరపెట్టుకుంటూ;
4. ఇలా ప్రార్థించాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నా ఎముకలు బలహీనమైపోయాయి మరియు నా తల (వెంట్రుకలు) ముసలితనం వల్ల తెల్లబడి మెరిసిపోతున్నాయి. మరియు ఓ నా ప్రభూ! నిన్ను వేడుకొని నేను ఎన్నడూ నిప్పలుడను కాలేదు!
5. "మరియు వాస్తవానికి నా తరువాత నా బంధువులు (ఏమిడేస్తారో అని) నేను భయపడుతున్నాను. నా భార్యనేమో గొడ్డాలు. కావున (నీ అనుగ్రహంతో) నాకు ఒక వారసుణ్ణి ప్రసాదించు.
6. "అతడు నాకు మరియు య'అఖూబ్ సంతతి వారికి వారసుడవుతాడు. మరియు ఓ నా ప్రభూ! అతనిని నీకు ప్రీతిపాత్రునిగా చేసుకో!"
7. (అతనికి ఇలా జవాబివ్వబడింది): "ఓ 'జకరియ్యా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు య'హ్య అనే పేరుగల ఒక కుమారుని శుభ వార్తను ఇస్తున్నాము.¹ ఇంతకు పూర్వం మేము ఈ పేరు ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు."
8. (జకరియ్యా) అన్నాడు: "ఓ నాప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నా

1) చూడండి, 3:39.

భార్యనేమో గొడ్డాలు,² మరియు నే నేమో వృద్ధాప్యంతో క్షీణించి (దుర్బలుడనై) పోయాను?"

9. ఇలా జవాబిచ్చాడు: "అలాగే అవుతుంది నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు: 'ఇది నాకు సులభం మరియు వాస్తవానికి ఇంతకు ముందు నీవు ఏమీ లేనప్పుడు, నేను నిన్ను సృష్టించాను కదా!'"

10. (జకరియ్యా) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నాకొక గుర్తును నియమించు." ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది: "నీ గుర్తు ఏమిటంటే! నీవు స్వస్థతతో ఉండేకూడా వరుసగా మూడు రాత్రులు (దినములు) ప్రజలతో మాట్లాడలేవు."³

11. ఆ పిదప అతను (జకరియ్యా) తన ప్రార్థనాలయం నుండి బయటికి వచ్చి తన జాతి వారికి, సైగలతో ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ, ఆయన (ప్రభువు) పవిత్రతను కొనియాడండని సూచించాడు.

2) 'జకరియ్యా('అ.స.)భార్య, మర్కమ్ ('అ.స.) తల్లి యొక్క నోదరీమణి అని కొందరంటారు. చూ. 3:37 వ్యాఖ్యానం 24. మరికొందరు ఆమె మర్కమ్ ('అ.స.)తండ్రి 'ఇమాన్ కూతురని అంటారు. అంటే య'హ్య ('అ.స.) మరియు 'ఈసా ('అ.స.) అక్కా-చెల్లెళ్ళ కుమారులు, అంటే కజిన్లు. ('సహీహ్ అ'హదీస్ల ఆధారంగా, ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

3) చూడండి, 3:41.

12. (అతని కుమారునితో ఇలా అన బడింది): "ఓ య'హ్య! ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో." మరియు మేము అతనికి బాల్యంలోనే వివేకాన్ని⁴ ప్రసాదించాము.

13. మరియు మా తరపు నుండి కనికరాన్ని, పరిశుద్ధతను ఒసంగాము మరియు అతను దైవభీతి గలవాడు.

14. మరియు తన తల్లిదండ్రుల పట్ల కర్తవ్యపాలకుడు మరియు అతను హింసా పరుడు గానీ, అవిధేయుడు గానీ కాదు.

15. మరియు అతను పుట్టినరోజు మరియు అతను మరణించే రోజు మరియు అతను బ్రతికింది మరల లేవబడే రోజు అతనికి శాంతి కలుగు గాక!⁵

16. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో ఉన్న మర్యమ్ (గాథను) ప్రస్తావించు. ఆమె తన కుటుంబంవారిని విడిచి తూర్పుదిశలో ఒక స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

17. అక్కడ ఆమె వారినుండి ఏకాంతంలో ఒక అడ్డుతెర కట్టుకొని ఉండసాగింది. అప్పుడు మేము ఆమె వద్దకు మా దూత (జిబ్రీల్)ను పంపాము.⁶ అతను ఆమె

4) అల్-హుక్క్: అంటే జ్ఞానం, తెలివి, నిర్ణయ సామర్థ్యం, గ్రంథాన్ని అర్థం చేసుకునే శక్తి, మొదలైనవన్నీ అని ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయం.

5) ఎందుకంటే ఈ మూడు దినాలు మానవుని కొరకు ఎంతో కష్టదాయకమైనవి మరియు భయంకరమైనవి.

6) దూ'హుల్ దివ్యజ్ఞానం (వహీ)గా లేక దానిని తెచ్చే దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించ బడింది. ఇక్కడ దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది.

దూ'హుల్ ఖుద్వ: అని, 2:87, 253, 5:110 మరియు 16:102లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు నాలుగు చోట్లలో వాడబడింది.

దూ'హుల్ అమీన్: అని 26:193లో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది.

అర్-దూ'హు: అని ఇక్కడ, 78:38 మరియు 97:4లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు మూడు

ముందు సంపూర్ణ మానవ ఆకారంలో (రూపంలో) ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

18. (మర్యమ్) ఇలా అన్నది: "ఒకవేళ నీవు దైవభీతిగలవాడవే అయితే! నిశ్చయంగా నేను నీ నుండి (రక్షింపబడటానికి) అనంత కరుణామయుని శరణు వేడుకుంటున్నాను."

19. (దేవదూత ఇలా) జవాబిచ్చాడు: "నిశ్చయంగా, నేను నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను! నీకు ఒక సుశీలుడైన (నీతిమంతుడైన) కుమారుని (సందేశాన్ని) ఇవ్వటానికి పంపబడ్డాను."

20. ఆమె ఇలా ప్రశ్నించింది: "నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నన్ను ఏ మానవుడనూ ముట్టుకోలేదే! మరియు నేను చెడు నడవడిక గలదానిని కూడా కాను!"

21. అతనన్నాడు: "అలాగే అవుతుంది! నీ ప్రభువు అంటున్నాడు: 'అది నాకు సులభం! మేము అతనిని, మా నుండి ప్రజలకు ఒక సూచనగా మరియు కారుణ్యంగా పంపు తున్నాము.' మరియు (నీ ప్రభువు) ఆజ్ఞ నెరవేరి తీరుతుంది." (1/4)

22.* తరువాత మర్యమ్ ఆ బాలుణ్ణి గర్భంలో భరించి, అతనితో ఒక దూరమైన స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

23. తరువాత ప్రసవవేదనతో ఆమె ఒక ఖర్జూరపు చెట్టు మొదలు దగ్గరికి చేరుకొని ఇలా వాపోయింది: "అయ్యో! నా దౌర్భాగ్యం, దీనికి ముందే నేను చనిపోయి వుంటే! మరియు నామరూపాలు లేకుండా నశించి పోతే ఎంత బాగుండేది!"

24. అప్పుడు క్రిందినుండి ఒక ధ్వని వినిపించింది: "నీవు దుఃఖించకు! వాస్తవంగా నీ ప్రభువు, నీ క్రింద (దగ్గరగా) ఒక సెలయేరు సృష్టించాడు;

చోట్లలో వాడబడింది, అవతరణలో మొదటి సారిగా 97:4లో వచ్చింది.

అర్-దూ'హు: అంటే దివ్యజ్ఞానం అని, 16:2, 40:15 మరియు 42:52లలో మూడు చోట్లలో వాడబడింది.

25. "మరియు నీవు ఈ చెట్టు మొదలు పట్టి ఊపితే నీపై తాజా ఖర్జూరపండ్లు రాలుతాయి.

26. "కావున నీవు తిను తాగు, నీ కళ్ళను చల్లబరచుకో! ఇక ఏ మానవుణ్ణి చూసినా అతనితో (సైగలతో): 'నేను నా కరుణా మయుని కొరకు ఉపవాసమున్నాను, కావున ఈ రోజు నేను ఏ మానవునితో మాట్లాడను.' అని చెప్పు."

27. తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతివారివద్దకు రాగా! వారన్నారు: "ఓ మర్యమ్! వాస్తవానికి నీవు నింద్యమైన (పాపమైన) పని చేశావు!

28. "ఓ హూరాన్ సోదరీ!⁷ నీ తండ్రి చెడ్డ వాడు కాదు మరియు నీ తల్లి కూడా చెడు నడత గలది కాదే!"

29. అప్పుడామె అతని (ఆ బాలుని) వైపు సైగచేసింది. వారన్నారు: "తోట్టెలో వున్న ఈ బాలునితో మేమెలా మాట్లాడ గలము?"

30. (ఆబాలుడు)అన్నాడు: "నిశ్చయంగా నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. ఆయన నాకు దివ్య గ్రంథాన్నిచ్చి, నన్ను ప్రవక్తగానియమించాడు.

31. "మరియు నేనెక్కడున్నా సరే ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేశాడు; నేను బ్రతికి వున్నంత కాలం నమాజ్ చేయమని మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వమని నన్ను ఆదేశించాడు.

32. "మరియు నన్ను నా తల్లి యెడల కర్తవ్యపాలకునిగా చేశాడు. నన్ను దౌర్జన్య పరునిగా, దౌర్భాగ్యునిగా చేయలేదు.

33. "మరియు నేను పుట్టిన రోజు మరియు నేను మరణించే రోజు మరియు నేను

7) హూరాన్ సోదరీ! అంటే ఆమెకు హూరాన్ అనే సవతి (అర్చ) సోదరుడు ఉండవచ్చు. లేదా మూసా (అ.స.) సోదరుడు హూరాన్ తో సంబంధం ఉన్నందున అలా పిలువబడి ఉండ వచ్చు! తమ వంశంలోని పెద్దవాని పేరుతో పిలువబడటం ఆచారమే. (ఇబ్నీ-కసీర్ మరియు ఐసర్ అత్-తఫ్సీర్). చూ. 3:37 వ్యా. 24.

సజీవుడనై మరల లేచే రోజు, నాకు శాంతి కలుగు గాక!"

34. ఇతనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే సత్యమైన మాట, దీనిని గురించే వారు వాదులాడుతున్నారు (సందేహంలో పడి ఉన్నారు).

35. ఎవరినైనా కుమారునిగా చేసుకోవటం అల్లాహ్ కు తగినపని కాదు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, ఆయన ఏదైనా చేయ దలుచు కుంటే, దానిని కేవలం: "అయిపో!" అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.⁸

36. (ఈసా అన్నాడు): "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజు మార్గము."

37. తరువాత విభిన్న (క్రైస్తవ) వర్గాల వారు (ఈసాను గురించి) పరస్పర అభిప్రాయ భేదాలు నెలకొల్పుకున్నారు. కావున ఈ సత్యతిరస్కారులకు ఆ మహా దినపు దర్శనం వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది.⁹

8) అల్లాహుత ఆలా ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. తాను చేయదలచుకున్న దానిని: 'అయిపో!' అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయన (సు.త.)కు సంతానపు ఆవశ్యకత ఎలా ఉంటుంది. అల్లాహుత ఆలాకు సంతానముందని భావించే వారు ఆయన (సు.త.) శక్తి సామర్థ్యాలను విశ్వసించనట్లే! అది సత్య-తిరస్కారం.

9) యూదులు 'ఈసా (అ.స.)ను మాంత్రికుడు, యూసుఫ్ నజ్జార్ కుమారుడు అన్నారు. ప్రొటెస్టెంట్ క్రైస్తవులు అతనిని అల్లాహ్ (సు.త.) కుమారుడు అన్నారు. కేథోలిక్ తెగవారు అతను ముగ్గురు దైవాలలో, అంటే అల్లాహ్ (సు.త.), జిబ్రీల్ (అ.స.) మరియు 'ఈసా (అ.స.) ముగ్గురిలో మూడవ వారు అన్నారు. ఆర్థోడాక్స్ తెగవారు అతనిని స్వయం దేవుడు (God అల్లాహ్) అన్నారు. (ఫత్త్ అల్-ఖదీర్ మరియు అయ్సర్ అత్-తఫ్సీర్).

38. వారు మాముందు హాజరయ్యే రోజున వారి చెవులు బాగానే వింటాయి మరియు వారి కండ్లు కూడా బాగానే చూస్తాయి. కాని ఈ నాడు ఈ దుర్మార్గులు స్పష్టమైన మార్గ-ప్రకాశనంలో పడి ఉన్నారు.¹⁰

39. మరియు వారిని (రాబోయే) ఆ పశ్చాత్తాపపడవలసిన దినాన్ని¹¹ గురించి హెచ్చరించు. అప్పుడు పరిణామం నిర్ణయించ బడిఉంటుంది.¹² (ఇప్పుడైతే) వారు ఏమరు పాటులో పడిఉన్నారు, కావున వారు విశ్వసించడం లేదు.

40. నిశ్చయంగా! భూమికి మరియు దానిపై వున్న వారికి వారసులం మేమే! వారందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

41. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వున్న ఇబ్రాహీమ్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడైన దైవప్రవక్త.

42. అతను తన తండ్రితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఓ నాన్నా! వినలేని మరియు

చూడలేని మరియు నీకు ఏ విధంగానూ సహాయపడలేని వాటిని, నీ వెందుకు ఆరాధిస్తున్నావు?

43. "ఓ నాన్నా! వాస్తవానికి, నా వద్దకు వచ్చిన జ్ఞానం నీ వద్దకు రాలేదు, కావున నీవు నన్ను అనుసరిస్తే, నేను నీకు సరైనమార్గం చూపుతాను.

44. "ఓ నాన్నా! నీవు పైతాన్ ను ఆరాధించకు, నిశ్చయంగా పైతాన్ అనంత కరుణా మయుణ్ణి ఉల్లంఘించాడు.

45. "ఓ నాన్నా! నిశ్చయంగా, నీవు అనంత కరుణామయుని శిక్షకు గురిఅయ్యి, పైతాను యొక్క స్నేహితుడవు / సహచరుడవు (వలీ) అయిపోతావేమీనని నేను భయపడు తున్నాను!"

46. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: "ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవు నా దేవుళ్ళకు విముఖత చూపుతున్నావా? ఒకవేళ నీవిది మానుకోక పోతే నేను నిన్ను రాళ్ళురువ్వి చంపివేస్తాను. కావున నీవు నానుండి చాలా దూరమైపో!"

47. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "నీకు సలాం!"¹³ నీ కొరకు నా ప్రభువు క్షమాపణను వేడుకుంటాను.¹⁴ నిశ్చయంగా, ఆయన నా యెడల ఎంతో దయాళువు.

10) కాని వారి వినడం మరియు చూడడం పునరుత్థాన దినమున వారికి ఏమీ పనికి రావు.

11) యూహల్-హన్రజి. పశ్చాత్తాపపడే దినం అంటే పునరుత్థానదినము.

12) పునరుత్థాన దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారిని స్వర్గానికి మరియు నరకానికి అర్హులైన వారిని నరకానికి పంపిన తరువాత మరణం ఒక గొర్రె ఆకారంలో తేబడుతుంది. దానిని స్వర్గనరకాల మధ్య నిలబెట్టబడి, స్వర్గనరక వాసులతో: 'దీనిని ఎరుగుదురా?' అని ప్రశ్నించగా వారు: 'అవును, ఇది మరణం.' అని అంటారు. వారి సమక్షంలో అది వధింప బడుతుంది. అప్పుడు స్వర్గవాసులతో ఇలా అనబడుతుంది: 'స్వర్గవాసులారా! మీ కొరకు స్వర్గ జీవితం కలకాలం ఉంటుంది.' మరియు నరకవాసులతో అనబడుతుంది: 'మీకు ఈ నరకశిక్ష ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది.' మరియు మీకెవ్వరికీ ఇక దావురాదు. (సహీహ్ బుఖారీ).

13) ఈ సలాం ఇక నా సంభాషణ ముగిస్తాను, అనే భావంలో ఉంది. ఎందుకంటే దీని ముందు అల్ లేదు. ఇంకా ఇటువంటి సందర్భానికి చూడండి, 25:63.

14) ఈ దుఆ - ముప్రీకల్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని తెలియక - అల్లాహ్ (సు.త.)ను, తన తండ్రిని క్షమించమని వేడుకున్నది. కాని ముప్రీక్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని, తెలిసిన తరువాత, అతని తండ్రి అల్లాహ్ (సు.త.)కు విరోధుడని స్పష్టమై నప్పుడు, అతను (అ.స.) తన తండ్రి నుండి దూర మయ్యాడు. అంటే అతని క్షమాపణ కొరకు ప్రార్థించడం మానుకున్నాడు. చూ. 9:114.

48. "మరియు నేను మిమ్మల్ని - మరియు అల్లాహ్ కు బదులుగా మీరు ప్రార్థిస్తున్న వాటిని - అందరినీ వదలి పోతున్నాను. మరియు నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించి విఫలుడనుకానని, నమ్ముతున్నాను!"

49. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారిని - మరియు అల్లాహ్ ను వదలి వారు ఆరాధించే వాటిని - వదలి పోయిన తరువాత మేము అతనికి ఇస్హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ లను ప్రసాదించాము. మరియు ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తలుగా చేశాము.

50. మరియు వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి నిజమైన, ఉన్నతమైన కీర్తి-ప్రతిష్ఠను కలుగజేశాము.

51. మరియు ఈ గ్రంథం(ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన మూసా గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను (అల్లాహ్) ఎన్నుకున్న ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.¹⁵

52. మరియు మేము తూర్ కొండ కుడివైపు నుండి అతనిని (మూసాను) పిలిచి,¹⁶ అతనితో ఏకాంతంలో మాట్లాడటానికి మమ్మల్ని సమీపింపజేశాము.

53. మరియు మా కారుణ్యంతో, అతనికి తోడుగా అతని సోదరుడైన, హారూన్ ను కూడా ప్రవక్తగా నియమించాము.

15) చూడండి, 22:52. రసూలున్. సందేశహరుడు-అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) తన సందేశం అవతరింప జేయటానికి ఎన్నుకున్న ప్రవక్త. సందేశహరునిపై దివ్యగ్రంథం అవతరింప జేయబడుతుంది, ఉదా. మూసా (అ.స.). నబియ్యున్: ప్రవక్త-అంటే దివ్యగ్రంథ మివ్వబడక అతని కంటే ముందు వచ్చి ఉన్న దివ్యగ్రంథపు సందేశాన్నే ప్రజలకు బోధించే వాడు. ఉదా. హారూన్ (అ.స.) చూడండి, 19:53. సందేశహరులందరూ ప్రవక్తలే కాని ప్రవక్తలందరూ సందేశహరులు కారు.

16) వివరాల కొరకు చూడండి, 20:9 మరియు దాని తరువాత ఉన్న ఆయతులు.

54. మరియు ఈ గ్రంథం(ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇస్మా'యీల్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను వాగ్దానాలను సత్యం చేసే (నెరవేర్చే) వాడు మరియు ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

55. మరియు అతను తన కుటుంబం వారిని నమాజ్ మరియు విధిదానం ('జకాత్) లను పాటించమని ఆజ్ఞాపించేవాడు. మరియు తన ప్రభువుకు ప్రీతి-పాత్రుడుగా ఉండేవాడు.

56. మరియు ఈ గ్రంథం(ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇద్రిస్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడైన ప్రవక్త.

57. మరియు మేము అతనిని ఉన్నత స్థానానికి ఎత్తాము.¹⁷

58. వారందరూ, అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతి వారిలోని దైవప్రవక్తలలో కొందరు. మరియు వారిలో కొందరు మేము నూహ్ ఓడలో ఎక్కింపజేసిన వారు, మరి కొందరు ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్ (య'అఖూబ్) సంతానానికి చెందిన వారున్నారు. మరియు వారిలో మేము ఎన్నుకొని సన్మార్గం చూపిన వారున్నారు. ఒకవేళ వారికి కరుణామయుని సూచనలు (ఆయాత్) చదివి వినిపించినప్పుడు, వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగం(సజ్జా)లో పడిపోయే వారు. (3/8)

59. * కాని వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతి వారు కొందరు, నమాజ్ లను విడిచి పెట్టి, తమ (దుష్ట) మనోవాంఛలను

17) ఇద్రిస్ (అ.స.) ఆదమ్ (అ.స.) తరువాత వచ్చిన మొదటి ప్రవక్త. ఇతను నూహ్ (అ.స.) లేక అతని తండ్రి యొక్క తాత. ఇస్మా'యీల్ గాథలలో అతను ఆకాశంలోకి లేపుకోబడ్డారు, అని ఉంది. కాని ఖుర్ఆన్ మరియు 'సహీహ్ హదీస్'లు ఈ విషయాన్ని ధృవపరచలేదు. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.త.)కే తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 21:85. ఇతను బైబిల్ లో E'noch గా పేర్కొన బడ్డారు. చూ. ఆదికాండము-(Genesis), 5:18-19; 21-24.

అనుసరించారు. కావున త్వరలోనే వారు అడ్డోగతి (నరకంలో)కి చేరగలరు.

60. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

61. అనంత కరుణామయుడు, తన దాసులకు వాగ్దానం చేసిన, అగోచర జగత్తు లోని శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు. నిశ్చయంగా ఆయన వాగ్దానం పూర్తయి తీరుతుంది.

62. వారందరిలో మీకు శాంతి కలుగు గాక (నలాం)! అనడం తప్ప ఇతర ఏ విధమైన వ్యర్థపు మాటలు వినరు. మరియు అందులో వారికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం జీవనోపాధి లభిస్తూఉంటుంది.

63. మా దాసులలో దైవభీతి గలవారిని వారసులుగా చేసి స్వర్గం ఇదే!

64. (దేవదూతలు అంటారు): "మరియు మేము కేవలం నీ ప్రభువు ఆజ్ఞతో తప్ప క్రిందికి దిగిరాము. మా ముందున్నది, మా వెనుక నున్నది మరియు వాటి మధ్య నున్నది, సర్వం ఆయనకు చెందినదే!"¹⁸ నీ ప్రభువు మరచి పోయేవాడు కాదు.

65. "ఆకాశాలకూ, భూమికి మరియు వాటి మధ్యనున్న సమస్తానికి ఆయనే ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా వుండండి. ఆయనతో సమానమైన స్థాయిగల వానిని ఎవడినైనా మీ రెరుగుదురా?"

66. మరియు మానవుడు¹⁹ ఇలా అంటూ ఉంటాడు: "ఏమీ? నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికిందబడి లేప బడతానా?"

67. ఏమీ? మునుపు, అతడి ఉనికే

18) ఇటువంటి వాక్యం కొరకు చూడండి, 2:255.

19) ఇక్కడ మానవుడు అంటే సత్య-తీరస్కారుడు, చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థనాన్ని మరియు పరలోక ప్రతి ఫలాన్ని సమ్యక్ గా అర్థం చేసుకోవడానికి.

లేనప్పుడు, మేము అతనిని సృష్టించిన విషయం అతనికి జ్ఞాపకం రావటంలేదా?

68. కావున నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేము వారందరినీ మరియు (వారితో పాటు) పైతానులను కూడా ప్రోగుచేసి, ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారందరినీ నరకం చుట్టు మోకాళ్ళ మీద సమావేశపరుస్తాము.

69. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, ప్రతి తెగ వారిలోనుండి అనంత కరుణామయునికి ఎవరు ఎక్కువ అవిధ్యయులుగా ఉండేవారో, వారిని వేరుచేస్తాము.²⁰

70. అప్పుడు వారిలో(నరకాగ్నిలో) కాల టానికి ఎక్కువ అర్హులవారో, మాకు బాగా తెలుసు.

71. మరియు మీలో ఎవ్వడునూ దాని (నరకంపై గల వంతెన) మీదనుండి పోకుండా (దాటకుండా) ఉండలేడు. ఇది తప్పేందు కోలేని, నీ ప్రభువు యొక్క నిర్ణయం.²¹

20) అంటే సత్య-తీరస్కారుల నాయకులు, ఎవరైతే దురహంకారంతో సత్యాన్ని తీరస్కరించేవారో వారికి అధికశిక్ష విధించబడుతుంది.

21) 'సహీహ్ హదీస్'లో ఈ ఆయత్ వివరాలు ఈ విధంగా వచ్చాయి: నరకం మీద ఒక వంతెన ఉంది. ప్రతిఒక్కరికీ దానిపై నుండి దాటవలసి ఉంటుంది. విశ్వాసులు తమతమ సత్కార్యాలను బట్టి త్వరత్వరగా లేక నెమ్మదిగా దానిపై నుండి దాటిపోతారు కొందరు ఏ హాని కలుగకుండా దాటుతారు. మరికొందరు గాయాలు తగిలి చివరకు దానిని దాటుకుంటారు. మరికొందరు నరకంలో పడిపోతారు. కాని తరువాత సిఫారసు వల్ల దాని నుండి బయటపడి స్వర్గం చేరుకుంటారు. కాని సత్య-తీరస్కారులు ఆ వంతెనను దాటలేరు. వారు నరకాగ్నిలో పడిపోతారు. మరొక హదీసు ఇలా ఉంది: 'ఏ విశ్వాసుల ముగ్గురు పిల్లలు యోవ్వనానికి చేరకముందే మరణిస్తారో వారిని నరకాగ్ని కేవలం వారి ప్రమాణాలను పూర్తి చేయటానికే తాకుతుంది.' (స. బుఖారీ) చూ. ఇబ్నె-కసీర్.

72. ఆ పేదప మేము దైవభీతి గలవారిని రక్షిస్తాము. మరియు దుర్మార్గులను అందులో మోకాళ్ళ మీద పడి ఉండటానికి వదులుతాము.

73. మరియు స్పష్టమైన మా సూచనలను వారికి చదివి వినిపించినప్పుడు, సత్య-తిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: "మన రెండు వర్గాల వారిలో ఎవరివర్గం మంచి స్థితిలో ఉంది మరియు ఎవరి సభ ఉత్తమమైనది?"²²

74. మరియు వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను(వంశాలను)నాశనంచేశాము; వారు వీరి కంటే ఎక్కువ సీరిసంపదలు మరియు బాహ్య ఆడంబరాలు గలవారై ఉండరి?

75. వారితో అను: "మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్నవానికి, అనంత కరుణామయుడు, ఒక సమయం వరకు వ్యవధి నిస్తూ ఉంటాడు. తుదకు వారు తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసినప్పుడు, అది (కఠినమైన) శిక్షనే కావచ్చు లేదా అంతిమ గడియనే కావచ్చు! హీనస్థితిలో ఉన్నవాడెవడో మరియు బలహీన వర్గం (సేన) ఎవరిదో వారికి తెలియ గలదు!

76. మరియు (దానికి ప్రతిగా) మార్గ-

22) సత్యతిరస్కారులైన ఖురైషులు - పేద ముస్లింలు అయిన 'అమ్కార్, బిలాల్, సుహైబ్ (ర'ది. 'అ.)లను మరియు వారి సమావేశ స్థలాల్లో దారుష్షూరా' మరియు దారుల్-అర్బమ్లను - అబూ-జహల్, న'దర్ బిన్ 'హాస్, 'ఉత్బా, షైబా, వంటి ధనవంతుల మరియు వారి పెద్దపెద్ద భవనాల మరియు వారు సమావేశాలు చేసే దారున్నద్వాలతో పోల్చి తమ బౌతిక ఉన్నత స్థాయికి గర్వించే వారు మరియు పునరుద్ధానాన్ని తిరస్కరించే వారు. మనం జీవించేది ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమేనని వాదులాడే వారు. కాని వారికి ముందున్న వారు, వారి కంటే ఎక్కువ సీరిసంపదలున్నా నాశనం చేయబడ్డారనే విషయాన్ని మరచిపోయే వారు. చూ. 19:74.

దర్శకత్వం పొందినవారికి, అల్లాహ్ మార్గ-దర్శకత్వంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. చిరస్థాయిగా "మరియు ఉండిపోయే సత్కార్యాలే, నీ ప్రభువు దగ్గర ప్రతిఫలం రీత్యా ఉత్తమమైనవి మరియు పర్యవసానం దృష్ట్యా కూడా ఉత్తమమైనవి."²³

77. ఏమీ? మా సూచనలను తిరస్కరించి: "నిశ్చయంగా, నాకు ధనసంపదలూ మరియు సంతానం ఇవ్వబడుతూనే ఉంటాయి." అని పలికే వానిని నీవు చూశావా?

78. ఏమీ? అతడు అగోచరాన్ని చూశాడా? లేదా అనంత కరుణామయుని వాగ్దానం పొందాడా?

79. అలాకాదు! అతడు చెప్పేది, మేము త్రాసిపెట్టగలము. మరియు అతడి శిక్షను మరింత పెంచగలము.

80. మరియు అతడు చెప్పే వస్తువులకు మేమే వారసులమవుతాము మరియు అతడు ఒంటరిగానే మావద్దకు వస్తాడు.

81. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసు కున్నారు, వారు వీరికి అండగా ఉంటారనుకొని!

82. అలాకాదు! వారు (ఆ దైవాలు) వీరి ఆరాధనను నిరాకరించటమే గాక, వీరికి విరోధులుగా ఉంటారు.

83. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము సత్య-తిరస్కారులపై పైతానులను వదిలామని? అవి వారిని (సత్కార్యన్ని తిరస్కరించ మని) అత్యధికంగా ప్రేరేపిస్తూ ఉంటాయని?²⁴

84. కావున వారి మీద (శిక్షను) అవతరింప జేయమని నీవు తొందరపెట్టకు. నిశ్చయంగా, మేము (వారి దినాలను) ఖచ్చితంగా లెక్కపెడుతున్నాము.

23) చూడండి, 18:46.

24) పైతాన్ చివరకు ఎలాంటి బాధ్యత వహించడు. దానికి చూడండి, 14:22.

85. ఆ రోజు మేము దైవభీతి గలవారిని అనంత కరుణామయుని సన్నిధిలో అతిథులుగా ప్రవేశపెడతాము.

86. మరియు అపరాధులను దప్పిక గొన్న వాటివల్ల (జంతువులవల్ల), నరకం వైపునకు తోలుకొని పోతాము.

87. (ఆనాడు) అనంత కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప మరెవ్వరికీ సిఫారసు చేసే అధికారం ఉండదు.²⁵

88. వారిలా అన్నారు: "అనంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడు."²⁶

89. వాస్తవానికి, మీరు ఎంత పాపిష్టి కరమైన విషయాన్ని కల్పించారు.

90. దాని వలన ఆకాశాలు ప్రేలిపోవచ్చు! భూమి చీలిపోవచ్చు! మరియు పర్వతాలు ధ్వంసమై పోవచ్చు!

91. ఎందుకంటే వారు అనంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడని ఆరోపించారు.

92. ఎవరినైనా కొడుకుగా చేసుకోవటం అనంత కరుణామయునికి తగినది కాదు.²⁷

93. ఎందుకంటే! భూమ్యాకాశాలలో నున్న వారందరూ కేవలం అనంత కరుణామయుని

దాసులుగా మాత్రమే హాజరు కానున్నారు.²⁸

94. వాస్తవానికి, ఆయన అందరినీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారిని సరిగ్గా లెక్కపెట్టి ఉన్నాడు.

95. మరియు పునరుత్థాన దినమున వారందరూ, ఒంటరిగానే ఆయన ముందు హాజరవుతారు.²⁹

96. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి పట్ల అనంత కరుణామయుడు (ప్రజల హృదయాలలో) ప్రేమను (వాత్సల్యాన్ని) కలుగజేయగలడు.

97. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) దైవభీతి గలవారికి శుభవార్త నివ్వటానికి మరియు వాదులాడే జాతివారిని హెచ్చరించటానికి, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) సులభతరం చేసి, నీ భాషలో అవతరింపజేశాము.³⁰

98. మరియు వీరికి పూర్వం మేము ఎన్నితరాల వారిని నాశనం చేయలేదు! ఏమీ? నీవు ఇప్పుడు వారిలో ఏ ఒక్కరినైనా చూస్తున్నావా? లేక వారి మెల్లని శబ్దమైనా వింటున్నావా? (1/2)

25) సిఫారసు చేసే అనుమతి అల్లాహ్ (సు.త.) తాను కోరిన వారికే ఇస్తాడు. చూడండి, 10:3, 21:28, 53:26.

26) ప్రవక్తలకు దైవత్వం అంటగట్టడం అల్లాహ్ (సు.త.)తో సంబంధం తెంపు కోవటమే. మరియు ఇది క్షమింపబడని మహా పాపం. చూ. 4:48.

27) చూడండి, 42:11: 'ఆయనను పోలిన వస్తువు ఏదీలేదు.' అనే ఖుర్ఆన్ ఆయత్ అల్లాహ్ (సు.త.)కు సంతానంలేదు అనే విషయాన్ని స్పష్టపరుస్తుంది. ఇంకా చూడండి, 112:4 మరియు 6:100: 'మరియు ఆయన (సు.త.)తో పోల్చదగినది ఏదియూ లేదు.' సంతాన మనేది ఇంద్రియ సంబంధమైనది. కావున దీనిని అల్లాహ్ (సు.త.)కు అంటగట్టడం ఘోర పాపం.

28) మానవులు కానీ, దేవదూతలు కానీ, జిన్నాతులు కానీ, అందరూ ఆయన (సు.త.) సృష్టించిన వారే, కావున వారికి ఆయన దైవత్వంలో ఎలాంటి భాగం లేదు. వారంతా ఇష్టంతో గానీ అయిష్టంతో గానీ ఆయన ఇచ్చిన శిరసావహియ వలసిందే. చూ. 13:15, 16:48-49.

29) అక్కడ ధన సంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ ఏవిధంగానూ పనికిరావు. చూ. 26:88.

30) మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) మాటలను అర్థం చేసుకోవటానికి ఆయన దివ్యగ్రంథాలను ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింప జేశాడు, చూడండి, 14:4 మరియు ముహమ్మద్ (స/అస)పై ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరణ కొరకు చూ. 2:97; 26:193-194.

20. సూరహ్ 'తా-హ్'

'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించిన విధానాలు ఎన్నోవివరించబడ్డాయి. కొన్ని ఉల్లేఖనా (రివాయాత్)లలో ఇలా ఉంది: అతడు తన చెల్లెలు మరియు ఆమె భర్త ఇంట్లో - ఎవరైతే అతని కంటే ముందే ఇస్లాం స్వీకరించి ఉంటారో - ఈ సూరహ్ ను విని ప్రభావితమై ఇస్లాం స్వీకరిస్తారు. ఇది హిజ్రత్ కు దాదాపు 7 సంవత్సరాలకు ముందు - అబీసీనియాకు ముస్లింలు వెళ్ళక ముందు - మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఈ సూరహ్ లో మూసా (అ.స.) వృత్తాంతం 9-98 ఆయత్ లలో వివరంగా ఉంది. 135 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * 'తా-హ్!'
2. మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీపై అవతరింపజేసింది నిన్ను కష్టానికి గురిచేయటానికి కాదు.¹
3. కేవలం (అల్లాహ్ కు) భయపడే వారికి హితబోధ చేయటానికే!
4. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) భూమిని మరియు అత్యున్నతమైన ఆకాశాలనూ సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి క్రమక్రమంగా అవతరింపజేయబడింది.
5. ఆ కరుణామయుడు, సింహాసనం ('అర్షత్) పై ఆసీనుడై ఉన్నాడు.²
6. ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమి లోనూ మరియు ఆ రెండింటి మధ్యనూ, ఇంకా నేల క్రిందనూ ఉన్న,³ సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే.
7. మరియు నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడితే (ఆయన విననే వింటాడు); వాస్తవానికి, ఆయనకు రహస్యంగా (చెప్పుకునే మాటలే గాక) అతి గోప్యమైన మాటలు కూడా, తెలుస్తాయి.⁴

1) చూడండి, 18:6.

2) తన గోప్యతనానికి అనుగుణంగా అల్లాహ్ (సు.త.) 'అర్షత్ (విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్య పీఠం)పై అధిష్టుడై ఉన్నాడు. కాని ఎట్లు, ఏ విధంగా ఎవ్వరికీ తెలియదు.

3) అస్-స'రా. అంటే భూమిలోని లోతైన భాగంలో. అంటే సర్వం ఆయనకు చెందిందే!

4) అల్లాహ్ (సు.త.)ను పెద్ద స్వరంతో అర్థించే అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆయన అతి రహస్య విషయాలను కూడా తెలుసు కుంటాడు.

8. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అత్యుత్తమమైన పేర్లు ఉన్నాయి.⁵

9. ఇక మూసా వృత్తాంతం నీకు అందిందా?⁶

10. అతను ఒక మంటను చూసినప్పుడు తన ఇంటి వారితో ఇలా అన్నాడు:⁷ "ఆగండి! నిశ్చయంగా, నాకొక మంట కనబడుతోంది;

ఆయనకు మానవుల భవిష్యత్తు కూడా తెలుసు, అది ఆయన దగ్గర వ్రాయబడి ఉంది! ఆయనకు జరిగిపోయిందే గాక, జరుగు తున్నది మరియు ముందు జరుగబోయేది అన్నీ తెలుసు. అంటే పునరుత్థానదినం వరకు మరియు ఆ తరువాత కూడా ఎల్లప్పుడూ జరుగ బోయే అన్ని విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)కే ఉంది మరియు ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు. అంటే దైవప్రవక్తలు, దైవదూత (అల్లైహీమ్. స.) లకు మరియు జిన్నాతులకు కూడా లేదు.

5) "అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క అత్యుత్తమ పేర్లు" (అల్ అస్మాఉల్ హుస్నా). ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో నాలుగు స్థానాల్లో వచ్చింది.

7:180, 17:110, 59:24 మరియు ఇక్కడ.

6) మూసా (అ.స.) వృత్తాంతం, 7, 17, 18 మరియు 28 సూరాహ్ లలో వచ్చింది. ఈ సూరహ్ లో 9-98 ఆయత్ లలో కొన్ని వివరాలున్నాయి.

7) మూసా (అ.స.) కొన్ని సంవత్సరాలు అయ్ కహ్ లో గడిపిన తరువాత - తన భార్య పిల్లలతో సహా - తన తల్లి, సోదరుడు హారూన్ (అ.స.) మరియు తనజాతి వారి వద్దకు వెళ్ళటానికి బయలు దేరుతారు. సీనాయి ద్వీపకల్పం దక్షిణ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఈ విషయం సంభవిస్తుంది. ఇంకా చూ. 27:78; 28:29.

బహుశా నేను దానినుండి మీకొరకు ఒక కొరి విని తీసుకొనివస్తాను లేదా ఆ మంట దగ్గర, నా కేదైనా మార్గదర్శకత్వం లభించ వచ్చు!"

11. అతను దాని దగ్గరకు చేరినప్పుడు ఇలా పిలువబడ్డాడు:⁸ "ఓ మూసా!

12. "నిశ్చయంగా, నేనే నీ ప్రభువును, కావున నీవు నీ చెప్పులను విడువు. వాస్తవానికి, నీవు పవిత్రమైన 'తువా' లోయలో ఉన్నావు.

13. "మరియు నేను నిన్ను (ప్రవక్తగా) ఎన్నుకున్నాను. నేను నీ పై అవతరింపజేసే దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) జాగ్రత్తగా వీను.

14. "నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్ ను! నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, కావున నన్నే ఆరాధించు మరియు నన్ను స్మరించ డానికి నమాజ్ ను స్థాపించు.

15. "నిశ్చయంగా, తీర్పు ఘడియ రానున్నది, ప్రతివ్యక్తి తాను చేసిన కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలం పొందటానికి; నేను దానిని గోప్యంగా ఉంచాలని నిర్ణయించాను.¹⁰

16. "కావున దానిని విశ్వసించకుండా, తన మనోవాంఛలను అనుసరించే వాడు, నిన్ను దాని (ఆ ఘడియ చింత) నుండి మరలింపనివ్వరాదు; అలా అయితే నీవు నాశనానికి గురి కాగలవు.

17. "మరియు ఓ మూసా! నీ కుడి చేతిలో ఉన్నది ఏమిటి?"

18. (మూసా) అన్నాడు: "ఇది నా చేతి కర్ర, దీనిని ఆనుకొని నిలబడతాను మరియు దీనితో నా మేకల కొరకు ఆకులు రాబ్బు తాను. మరియు దీనినుండి నాకు ఇంకా ఇతర ఉపయోగాలు కూడా ఉన్నాయి."

19. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఓ మూసా! దానిని భూమి మీద పడవేయి."

8) మూసా (అ.స.) అక్కడికి చేరుకున్న తరువాత ఒక వృక్షం వెలుగుతో నిండే ఉంటుంది. దాని నుండి ఈ విధంగా పిలువ బడతారు. చూ 28:30.

9) తువా ఆ లోయ పేరు.

10) చూడండి, 53:39.

20. అప్పుడు అతను దానిని పడవేశాడు. వెంటనే అది సాముగా¹¹ మారిపోయి చురుకుగా చలించసాగింది.

21. (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: "దానిని పట్టుకో, భయపడకు. మేము దానిని దాని పూర్వస్థితిలోకి మార్చుతాము.

22. "మరియు నీ చేతిని చంకలో పెట్టి తీయి, దాని కెలాంటి బాధ కలుగకుండా, అది తెల్లగా మెరుస్తూ బయటికి వస్తుంది,¹² ఇది రెండవ అద్భుత సూచన!

23. "ఇదంతా మేము నీకు మా గొప్ప సూచనలను చూపటానికి!

24. "నీవు ఫిర్ బెన్ వద్దకుపో! నిశ్చయంగా అతడు మితిమీరిపోయాడు."¹³

25. (మూసా) ఇలా మనవి చేసు కున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసించజేయి.

26. "మరియు నా వ్యవహారాన్ని నా కొరకు సులభంచేయి.

27. "నా నాలుకలోని ముడిని (ఆటంకాన్ని) తొలగించు.

28. "(దానితో) వారు నా మాటలను సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి.

29. "మరియు నా కొరకు నా కుటుంబం నుండి ఒక సహాయకుణ్ణి నియమించు."¹⁴

30. "నా నోదరుడైన హారూన్ ను.

31. "అతని ద్వారా నా బలాన్ని దృఢపరచు.

32. "మరియు అతనిని నా వ్యవహారంలో సహాయకారిగా (భాగస్వామిగా) చేయి.

11) ఇక్కడ (20:20లో) 'హయ్యతూన్ అని, 27:10, 28:31లలో జామ్మున్ అని, 7:107లో 'సు'అబానున్ అని ఉంది. సందర్భాన్ని బట్టి దానిని మార్చబడింది.

12) చూడండి, 7:108, 28:32.

13) ఫిర్ బెన్ తనను తాను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నాడు. చూడండి, 28:38 మరియు 79:24, 'నేనే మీ ప్రభువును.' అని అనేవాడు.

14) వజీరున్ భారం మోసేవాడు, మంత్రి, రాజు యొక్క రాజకీయ భారాన్ని పంచుకునేవాడు.

33. "మేము నీ పవిత్రతను బాగా కొనియాడటానికి;

34. "మరియు నిన్ను అత్యధికంగా స్మరించటానికి;

35. "నిశ్చయంగా, నీవు మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ కనిపెట్టుకునే ఉంటావు!"

36. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: "ఓ మూసా! వాస్తవంగా, నీవుకోరినదంతా నీకు ఇవ్వబడింది.

37. "మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు మరొకసారి ఉపకారం చేశాము.¹⁵

38. "అప్పుడు మేము నీ తల్లికి ఇవ్వ వలసిన ఆ సూచనను ఈ విధంగా సూచించాము:

39. 'ఇతనిని (ఈ బాలుణ్ణి) ఒక పెట్టెలో పెట్టి దానిని (ఆ పెట్టెను) నదిలో విడువు. నది దానిని ఒక బడ్డుకు చేర్చుతుంది; దానిని నాకు మరియు ఇతనికి శత్రువు అయినవాడు తీసుకుంటాడు.' మరియు నేను నా తరపునుండి నీ మీద ప్రేమను కురిపించాను మరియు నిన్ను నా కంటి ముందు పోషించబడేటట్లు చేశాను.¹⁶

40. "అప్పుడు నీ నోదరి (నిన్ను) అనుసరిస్తూ పోయి, వారితో ఇలా అన్నది: 'ఇతనిని పెంచి పోషించగల ఒకామెను నేను మీకు చూపనా?'¹⁷ ఈ విధంగా మేము నిన్ను మళ్ళీ నీ తల్లి దగ్గరకు చేర్చాము. ఆమె కళ్ళకు చల్లదనమివ్వటానికి, ఆమెను దుఃఖ పడకుండా ఉంచటానికి.¹⁸ మరియు నీవొక వ్యక్తిని చంపావు,¹⁹ మేము ఆ ఆపద నుండి నీకు విముక్తి కలిగించాము. మేము నిన్ను అనేక విధాలుగా పరీక్షించాము.²⁰ ఆ తరువాత నీవు ఎన్నో సంవత్సరాలు మదయన్ వారితో ఉంటివి.²¹ ఓ మూసా!

15) ఈ వివరాలకు చూడండి, 28:3-21.

16) చూడండి, 79:24 మరియు 28:9.

17) వివరాలకు చూడండి, 28:12.

18) చూడండి, 28:12-13.

19) చూడండి, 28:14.

20) చూడండి, 28:15-21.

21) చూడండి, 28:22-28.

ఇప్పుడు నీవు (మా) నిర్ణయానుసారంగా (ఇక్కడికి) వచ్చావు.

41. "మరియు నేను నిన్ను నా (సేవ) కొరకు ఎన్నుకున్నాను.

42. "నీవు మరియు నీ నోదరుడు నా సూచనలతో వెళ్ళండి. నన్ను స్మరించటంలో అశ్రద్ధ వహించకండి.²²

43. "మీరిద్దరు ఫిర్'బెన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి. అతడు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

44. "కాని అతనితో మృదువుగా మాట్లాడండి. బహుశా అతడు హితబోధ స్వీకరిస్తాడేమో, లేదా భయపడతాడేమో!"²³

45. (మూసా మరియు హారూన్) ఇద్దరూ ఇలా అన్నారు: "ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి, అతడు మమ్మల్ని శిక్షిస్తాడేమోనని, లేదా తలబిరుసుతనంతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని మేము భయపడుతున్నాము!"

46. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: "మీరిద్దరు భయపడకండి, నిశ్చయంగా, మీరిద్దరితో పాటు నేనూ ఉన్నాను. నేను అంతా వింటూ ఉంటాను మరియు అంతా చూస్తూ ఉంటాను.

47. "కావున మీరిద్దరు అతనివద్దకు పోయి ఇలా అనండి: 'నిశ్చయంగా, మేమిద్దరం నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరులము. కావున ఇస్తాయీ'ల్ సంతతి వారిని మా వెంట పోనివ్వ.'²⁴ మరియు వారిని బాధపెట్టకు.

22) ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.) వైపుకు ఆహ్వానించే దా'ఈలకు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ (సు.త.)ను స్మరిస్తూ ఉండాలనే సూచన ఉంది.

23) అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలుసు అతడు హితబోధ స్వీకరించడని, కాని మూసా (అ.స.)కు ఏమీ తెలియదు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. వారికి అల్లాహ్ (సు.త.) తెలిపింది తప్ప ఇతర అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.త.) ఇచ్చి దీనివల్ల ప్రవక్త ప్రతి వానిని: 'అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గ వైపునకు, సత్యమార్గం వైపునకు, మోక్షం పొందటానికి రండి.' అని ఆహ్వానిస్తుంటాడు. అదే ప్రవక్త బాధ్యత. ఇందులో దా'ఈలు మృదువుగా వ్యవహరించాలనే సూచన కూడా ఉంది.

24) వివరాలకు చూడండి, 2:49, 7:141,14:6.

వాస్తవానికి మేము నీ వద్దకు నీ ప్రభువు తరపు నుండి సూచనలు తీసుకొని వచ్చాము. మరియు సన్మార్గాన్ని అనుసరించే వానిపై (అల్లాహ్ తరపు నుండి) శాంతి వర్షిల్లుతుంది!²⁵

48. "నిశ్చయంగా, ఎవడైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి వెనుదిరిగిపోతాడో, అతనికి కఠిన శిక్ష తప్పక ఉంటుంది.' అని వాస్తవానికి మాకు దివ్యజ్ఞానం (చ'హీ) ద్వారా తెలుపబడింది."

49. (ఫిర్ బెన్) అన్నాడు: "ఓ మూసా! మీ ఇరువురి ప్రభువు ఎవరు?"

50. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "ప్రతిదానికి దాని రూపాన్నిచ్చి, తరువాత దానికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడే మా ప్రభువు."

51. (ఫిర్ బెన్) అన్నాడు: "అయితే పూర్వం గతించిన తరాలవారి సంగతి ఏమిటి?"

52. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "వాటి జ్ఞానం నా ప్రభువు వద్ద ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) వుంది. నా ప్రభువు పొరపాటు చేయడు మరియు మరువడు కూడాను."

53. ఆయనే మీ కొరకు భూమిని చదునుగా (పరుపుగా) జేసి, అందులో మీకు (నడవటానికి) త్రోవలను ఏర్పరిచాడు. మరియు ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించాడు. మేము దాని ద్వారా రకరకాల వృక్షకోటిని పుట్టిచాము.²⁶

54. మీరు వాటిని తినండి మరియు మీ పశువులకు మేపండి. నిశ్చయంగా, అర్థం చేసుకోగలవారికి ఇందులో అనేక సూచన లున్నాయి. (5/8)

55. * దాని (ఆ మట్టి) నుంచే మిమ్మల్ని

25) వస్యలాము 'అలా మనిత్రబ'అల్ హుదా! దైవప్రవక్త (స'అస) రోమనీదక్షవర్తికి వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ఈ పైవాక్యంతో ప్రారంభించారు, (ఇబ్ని-కసీర్). దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ముస్లిం మేతరుల సభలో లేక ఉత్తరంద్వారా సంభాషణ ప్రారంభించనప్పుడు ఈ శబ్దాలను వాడాలి.

26) అ'జ్కాఫున్: ఇక్కడ దీని అర్థ వివిధరకాలు. ఇదే అర్థం 13:3లో కూడా ఉంది.

స్సృష్టిచాము, మరల మిమ్మల్ని దానిలోకే చేర్చుతాము మరియు దాని నుంచే మిమ్మల్ని మరొకసారి లేపుతాము.²⁷

56. మరియు వాస్తవానికి, మేము అతనికి (ఫిర్ బెన్ కు) మా సూచనలన్నీ చూపాము, కాని అతడు వాటిని అబద్ధా లన్నాడు మరియు తిరస్కరించాడు.

57. (ఫిర్ బెన్) ఇలా అన్నాడు: "ఓ మూసా! నీవు నీ మంత్రజాలంతో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెడలగొట్టటానికి మావద్దకు వచ్చావా?²⁸

58. "సరే! మేము కూడా దానివంటి మంత్రజాలాన్ని నీకు పోటీగా తెస్తాము; కావున మా మధ్య నీ మధ్య (సమావేశానికి) ఒక సమయం మరియు స్థలాన్ని నిర్ణయించు, దాని నుండి మేము కానీ నీవు కానీ, వెనుకాడ కూడదు. మరియు అదొక యుక్తమైన స్థలమై ఉండాలి."

59. (మూసా) అన్నాడు: "మీతో సమావేశం ఉత్సవదినమున నియమించు కుండాము. ప్రొద్దెక్కే వరకు ప్రజలందరూ సమావేశమై ఉండాలి."

60. ఆ పిదప ఫిర్ బెన్ వెళ్ళిపోయి తన తండ్రి సామగ్రిని సమీకరించుకొని తిరిగి వచ్చాడు.²⁹

61. మూసా వారితో అన్నాడు: "మీరు నాశనమవు గాక! అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించకండి! అలాచేస్తే ఆయన కఠిన శిక్షతో మిమ్మల్ని నిర్మూలించవచ్చు! (అల్లాహ్ పై) అబద్ధాలు కల్పించే వాడు తప్పక విఫలమవుతాడు."

27) మానవుణ్ణి మట్టినుండి సృష్టించాము. వివరాలకు చూడండి 3:59లో తురాబ్ మరియు 15:26లో 'స'ల్యాలీన్ 'హమైన్ మస్సూన్. ఇబ్నిమాజా ఉల్లేనం: ఒక మృతుణ్ణి సమాధిలో పెట్టిన తరువాత రెండు చేతులతో మూడుసార్లు మట్టిపోయడం అబిలషణీయం (ముస్న'హాబ్).

28) చూడండి, 7:110.

29) చూడండి, 7:111-114.

62. (ఇది విన్న) తరువాత వారు ఆ విషయాన్ని గురించి తర్కించుకున్నారు, కాని తమ చర్చను రహస్యంగానే సాగించారు.

63. (వారు పరస్పరం ఈ విధంగా) మాట్లాడు కున్నారు: "వాస్తవానికి వీరిద్దరూ మాంత్రికులే! వీరిద్దరు తమ మంత్రజాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశంనుండి వెడలగొట్టి, మీ ఆదరణయ్యమైన విధానాన్ని అంతమొందించ గోరుతున్నారు."³⁰

64. "కావున మీరు మీ యుక్తులను సమీక రించుకొని సమైక్యంగా (రంగంలోకి) దిగండి. ఈ నాడు ప్రాబల్యం పొందినవాడే, వాస్తవానికి సాఫల్యం (గెలుపు) పొందిన వాడు."³¹

65. వారు (మాంత్రికులు) ఇలా అన్నారు: "ఓ మూసా! నీవు విసురుతావా, లేదా మేము మొదట విసరాలా?"

66. (మూసా) అన్నాడు: "లేదు! మీరే (ముందు)విసరండి!" అప్పుడు అకస్మాత్తుగా వారి త్రాళ్ళు మరియు వారి కర్రలూ - వారి మంత్రజాలం వల్ల - అతనికి (మూసాకు) చలిస్తూ ఉన్నట్లు కనిపించాయి.³²

67. దానితో మూసాకు, తన మనస్సులో కొంత భయం కలిగింది.³³

68. మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: "భయపడకు! నిశ్చయంగా నీవే ప్రాబల్యం పొందుతావు."³⁴

30) ఏ విధంగానైతే ఈ రోజు కూడా అసత్య మార్గం మీద, పిర్కలో మునిగి ఉన్న వారు కూడా తామే సరైన మార్గం మీద ఉన్నామని గర్విస్తారో అదేవిధంగా వారూ గర్వింపారు. చూ. 30:32.

31) చూడండి, 7:113-114.

32) ఇక్కడ: 'వారి త్రాళ్ళు మంత్రజాలం వల్ల చలిస్తున్నట్లు,' అని ఉంది. అంటే అవి పాములుగా కనిపించాయే, గానీ వాస్తవానికి పాములుగా మారలేదు. దీనితో విశద మయ్యేది ఏమిటంటే మంత్ర జాలం (మిస్మరిస్మీ), మంత్ర ప్రభావం వల్ల తాత్కాలికంగా ప్రజలకు అలా కనిపిస్తుంది కానీ నిజానికి ఏ మార్పు రాదు.

33) చూడండి, 7:116.

34) మూసా (అ.స.) భయపడటానికి కారణం అతను కూడా ఒక మానవుడే. ప్రవక్త (అల్లహిమ్ స.)లు అందరూ మానవులే కాని

69. "నీ కుడిచేతిలో ఉన్నదానిని విసురు! అది వారు కల్పించిన వాటిని మ్రొంగివేస్తుంది. వారు కల్పించింది నిశ్చయంగా, మాంత్రికుని తంత్రమే! మరియు మాంత్రికుడు ఎన్నడూ సఫలుడు కానేరడు. వాడు ఎటునుంచి, ఎలా వచ్చినా సరే!"

70. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సాష్టాంగం (సజ్జా) లో పడుతూ అన్నారు: "మేము హారూన్ మరియు మూసాల ప్రభువును విశ్వసించాము."³⁵

71. (ఫిరీబెన్) అన్నాడు: "నేను అనుమ తించక ముందే, మీరు ఇతనిని విశ్వసించారా?"³⁶ నిశ్చయంగా, ఇతనే మీకు మంత్రజాలం నేర్పిన గురువు! కావున ఇప్పుడు నేను మీ అందరి చేతులను మరియు కాళ్ళను, వ్యతిరేకపక్షాల నుండి నరికిస్తాను.³⁷ మరియు మిమ్మల్ని అందరినీ, ఖర్జూరపుదూలాల మీద సేలువ (శూలారోహణ) చేయిస్తాను. అప్పుడు మా ఇద్దరిలో ఎవరి శిక్ష ఎక్కువ కఠినమైనదో మరియు దీర్ఘ కాలికమైనదో మీకు తప్పక తెలియగలదు."

72. వారు (మాంత్రికులు) అన్నారు: "మావద్దకు వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనలను మరియు మమ్మల్ని స్పృశించిన ప్రభువు (అల్లాహ్)ను వదలి, మేము నీకు ప్రాధాన్యత నివ్వము. నీవు చేయ దలచుకున్నది

వారిపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయ బడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.త.) తెలిపినది తప్ప, వేరే అగోచరజ్ఞానం గానీ, భవిష్యత్తులో జరుగ బోయే వాటి జ్ఞానం గానీ వారికి ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.త.): 'భయపడకు నీవే ఆధిక్యత వహిస్తావు.' అని అన్నప్పుడు అతనికి ధైర్యం వచ్చింది. అంటే అధ్యుత సూచనలు చూపటం కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) చేతిలోనే ఉంది. ప్రవక్తలు ఏదైనా అధ్యుత విషయం జరిగేవరకు, అది జరగనున్నదని ఎరగరు. అంటే వారికెలాంటి అగోచరజ్ఞానం ఉండదు.

35) చూడండి, 7:117-120.

36) చూడండి, 71:23.

37) అంటే కుడిచేయి ఎడమకాలు.

చేసుకో! నీవు కేవలం ఐహిక జీవితాన్ని మాత్రమే అంతమొందించగలవు.³⁸

73. "నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు నందే విశ్వాసముంచాము, ఆయన (అల్లాహ్) యే మా తప్పలను మరియు నీవు బలవంతంగా మాచేత చేయించిన మంత్రతంత్రాలను క్షమించే వాడు. (ప్రతిఫల మివ్వటంలో) అల్లాహ్‌యే సర్వశ్రేష్ఠుడు మరియు శాశ్వతంగా ఉండే వాడు (నిత్యుడు)."³⁹

74. నిశ్చయంగా, తన ప్రభువు ముందు పాపాత్ముడిగా హాజరయ్యేవాడికి తప్పక నరకం గలదు. అందులో వాడు చావనూ లేడు బ్రతకనూ లేడు!

75. ఎవడైతే విశ్వాసిగా హాజరవుతాడో మరియు సత్కార్యాలు చేసి ఉంటాడో,⁴⁰ అలాంటి వారికి ఉన్నత స్థానాలుంటాయి -

76. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు! వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే

38) ఇక్కడ మాంత్రికులు అవిశ్వాసులుగా ఉన్నప్పుడు ఫిర్ బెన్ ను సంతోషపరచటంలో నిమగ్నులై ఉండిరి. ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి ఉండిరి, కాబట్టి: "మేము గెలిస్తే మాకు బహుమానం దొరుకుతుంది కదా?" అని అడిగారు. కాని వారికి మార్గదర్శకత్వం దొరికి మూసా (అ.స.) ఆరాధించే ప్రభువే నిజమైన ప్రభువు అని తెలిసినపుడు, వారు అల్లాహ్ (సు.త.) సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి ఇహలోక భోగభాగ్యాలనే కాదు, తమ జీవితాలను కూడా కోల్పోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఎంత గొప్ప దైవభీతిని (తఖ్వా) కనబరచారో చూడండి.

39) అబ్ బీఖ్, అల్-బా'ఖీ (96): *The Ever-Lasting. నిత్యుడు*. He whose existence will have no end శాశ్వతుడు, చిరస్థాయిగా ఉండే వాడు. చూడండి, 55:26-27, (సకరించబడిన పదం). ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

40) సత్కార్యాలు చేయకుండా కేవలం విశ్వసించటం మాత్రమే పునరుత్థాన దినమున ఏ విధంగాను ఉపయోగకరం కాదు. చూడండి, 6:158.

పుణ్యవంతులకు దొరికే ప్రతిఫలం.

77. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము:⁴¹ "నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని బయలుదేరు మరియు వారి కొరకు సముద్రం నుండి తడిలేని మార్గాన్ని ఏర్పరచు; వెంబడించి పట్టుబడతా వేమోనని భయపడకు, (సముద్రంలో మునిగి పోతావేమోనని కూడా) భీతిచెందకు."⁴²

78. ఆ పేదప ఫిర్ బెన్ తన సేనలతో వారిని వెంబడించి (అక్కడికి) చేరగానే, సముద్రం వారిని హఠాత్తుగా అలుముకొని క్రమ్ముకున్నది.

79. మరియు ఫిర్ బెన్ తన జాతి ప్రజలను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు మరియు వారికి సన్మార్గం చూపలేదు.

80. ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతివారలారా! వాస్తవానికి మేము, మిమ్మల్ని మీ శత్రువు నుండి విముక్తి కలిగించి, 'తూర్ పర్వతపు కుడివైపున మీతో వాగ్దానంచేసి, మీపై మన్నన మరియు సల్వాలను అవతరింపజేశాము.'⁴³

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాము): "మేము మీకు ప్రసాదించిన మంచి ఆహారపదార్థాలను తినండి,⁴⁴ అందు తలబిరుసుతనం చేయకండి, అలాచేస్తే నా ఆగ్రహానికి గురికాగలరు. నా ఆగ్రహానికి గురిఅయిన వాడు తప్పక నాశనమవుతాడు.

82. అయితే, ఎవడైతే పశ్చాత్తాపపడి విశ్వసించి మరియు సత్కార్యాలు చేసి సన్మార్గంలో ఉంటాడో, అలాంటివాని పట్ల నేను క్షమాశీలుడను."⁴⁵ (3/4)

41) చూడండి, 7:130.

42) చూడండి, 26:63-66.

43) చూడండి, 19:52 మరియు 2:63.

44) మన్న మరియు సల్వాలను గురించి చూ. 2:57, 7:160. మన్న ఒక తియ్యని ఆహార పదార్థం. సల్వ ఒక రకమైన పక్షి (బుర్రపిట్ట, పూరెడుపిట్ట, కోలంకిపిట్ట లాంటిది).

45) అల్-గఫ్ఫారు (15): *The Oft-Forgiving, క్షమాశీలుడు*. Most Forgiving. పాపాలను

83. * మరియు (మూసా 'తూర్ పర్యతం మీద ఉన్నప్పుడు⁴⁶ అల్లాహ్ అన్నాడు): "ఓ మూసా! నీవు నీ జాతి వారిని విడిచి శీఘ్రంగా (ఇక్కడికి) వచ్చిన కారణమేమిటి?"

84. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "అదిగో! వారు నా వెనుక నా అడుగు జాడలలో వస్తూనే ఉన్నారు; నీవు నాపట్ల ప్రసన్నుడవు కావాలని, ఓ నా ప్రభూ! నేను త్వరత్వరగా నీ సాన్నిధ్యానికి వచ్చాను."⁴⁷

85. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "వాస్తవానికి! నీ వెనుక మేము, నీ జాతివారిని పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు సామిరి వారిని మార్గ భ్రష్టులుగా చేశాడు."

86. ఆ తరువాత మూసా కోపంతోనూ, విచారంతోనూ, తన జాతివారి వద్దకు తిరిగి వచ్చి అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీ ప్రభువు మీకు మంచి వాగ్దానం చేయ లేదా? ఏమీ? ఒడంబడిక పూర్తి కావటంలో ఏమైనా ఆలస్యమయ్యిందా? లేదా! మీ ప్రభువు యొక్క ఆగ్రహం మీపై విరుచుకు పడాలని కోరుతున్నారా? అందుకేనా మీరు నాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరచారు?"

87. వారు అన్నారు: "మేము నీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మాకు మేమై భంగపరచలేదు. కానీ మాపై ప్రజల ఆభరణాలభారం మోపబడి ఉండేను, దానిని (అగ్నిలోకి) విసిరాము,

క్షమించే వాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూ. అల్-గాఫిర్: క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, 40:3. అల్-గఫూరు (35): *The Forgiver*, క్షమించే వాడు, 2:173, అల్-గఫూరు మరియు అల్-గఫూరు అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

46) చూడండి, 2:51 మరియు 7:142.

47) ఇక్కడ స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ఒకజాతి దాలాకాలం వరకు దాస్యంలో ఉండి అకస్మాత్తుగా దానికి స్వాతంత్ర్యం దొరికితే, అది తన భూత కాలపు క్రమశిక్షణలేని స్వభావాన్ని ఒకేసారి మార్చుకోలేదు. కాబట్టి ముందు తెలుపబడినట్లు, మూసా ('అ.స.) వెళ్ళినోగానే, అతని జాతివారు, ఆవు దూడను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే, అంతకుముందు వారు ఈజిప్టులో విగ్రహాధనకు అలవాటుపడి ఉండేవారు.

ఇదేవిధంగా సామిరి కూడా వేశాడు."

88. తరువాత అతడు (సామిరి) వారికొక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేశాడు. దాని నుండి ఆవుదూడ అరుపువంటి శబ్దం వచ్చేది.⁴⁸ పేదప వారన్నారు: "ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం మరియు మూసా యొక్క ఆరాధ్య దైవం కూడాను, కానీ అతను దానిని మరచిపోయాడు."

89. ఏమీ? అది వారికెలాంటి సమాధాన మివ్వజాలదనీ మరియు వారికెలాంటి కీడుగానీ, మేలుగానీ చేయజాలదని వారు చూడటం లేదా?⁴⁹

90. మరియు వాస్తవానికి హోరూన్ ఇంతకు ముందు వారితో చెప్పి ఉన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! దీని (ఈ విగ్రహం)తో మీరు పరీక్షింప బడుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, ఆ అసంత కరుణామయుడే మీ ప్రభువు! కావున మీరు నన్నే అనుసరించండి మరియు నా ఆజ్ఞనే పాలించండి."

91. వారన్నారు: "మూసా తిరిగి మావద్దకు వచ్చేవరకు, మేము దీనిని ఆరాధించకుండా ఉండలేము."

92. (మూసా, హోరూన్ తో) అన్నాడు: "ఓ హోరూన్! నీవు వారిని మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడటం చూసినప్పుడు (వారిని వారించ కుండా) నిన్ను ఎవరు ఆపారు?

93. "నీ వెండుకు నన్ను అనుసరించలేదు? నీవు కూడా నా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించావా?"⁵⁰

48) చూడండి, 7:148.

49) అల్లాహ్ (సు.త.) వారి బుద్ధిహీనతను స్పష్టంచేస్తున్నాడు. ఆ ఆవుదూడ వారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మివ్వజాలదూ మరియు వారికెలాంటి లాభం గానీ నష్టం గానీ చేయ జాలదూ, అని తెలిసికూడా వారు దానిని ఆరాధించడం, బుద్ధిహీనత కాక మరేమిటి? ఆరాధ్యదేవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే, ఆయన తన దాసుల మొర వింటాడు మరియు వారికి లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నాడు.

50) చూడండి, 7:142.

94. (హూరూన్) అన్నాడు: "నా తల్లి కుమారుడా (సోదరుడా)! నా గడ్డాన్ని, నా తల వెంట్రుకలను గానీ పట్టి లాగకు: 'వాస్తవానికి ఇస్రాఱిల్ సంతతి వారిలో విభేదాలు కల్పించావు, నీవు నా మాటను లక్ష్యపెట్టలేదు.' అని, నీవు అంటావేమోనని నేను భయపడ్డాను." ⁵¹

95. (మూసా) అన్నాడు: "ఓ సామిరీ! ఇక నీ సంగతేమిటి?"

96. (సామిరీ) అన్నాడు: "వారు చూడని దానిని నేను చూశాను. ఆ తరువాత నేను సందేశహారుని (జిబ్రీల్) ⁵² పాదగుర్తుల నుండి ఒక పేడికెడు (మట్టి) తీసుకొని దాని (ఆవుచూడ విగ్రహం) మీద వేశాను మరియు నా ఆత్మ నన్ను ఈవిధంగా ప్రేరేపించింది."

97. (మూసా) అన్నాడు: "సరే వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీ శిక్ష ఏమిటంటే, నీవు జీవితాంతం 'నన్ను ముట్టవద్దు' (లా మిసాసు) అని, అంటూ ఉంటావు. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు (వచ్చే జీవితంలో శిక్ష) నిర్ణయించబడి ఉంది, దాని నుండి నీవు తప్పించుకోలేవు. ఇక నీవు, భక్తుడవైన నీ ఆరాధ్యదైవాన్ని చూడు! మేము దానిని నిశ్చయంగా, కాల్పుతాము తరువాత దానిని భస్మంచేసి సముద్రంలో విసిరివేస్తాము." ⁵³

98. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్యదైవం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనజ్ఞానం ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉంది.

99. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము పూర్వం జరిగిన గాథలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవంగా

51) దీని వివరాలకు చూడండి, 7:150.

52) చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు రసూల్ అంటే ఇక్కడ జిబ్రీల్ ('అ.స.) అనే వ్యాఖ్యానించారు.

53) దీనితో విశదమయ్యేదేమిటంటే, పిర్క్ వైపుకు మరల్చే ప్రతిదానిని నాశనం చేయాలి. అది జిబ్రీల్ ('అ.స.) పాదగుర్తుల మట్టి అయినా సరే! దానిని ప్రసాదంగా భావించి ఆరాధిస్తే, అది కూడా పిర్క్.

మేము, మా తరపునుండి నీకు హితోప దేశాన్ని (ఈ ఖురఆన్ ను) ప్రసాదించాము.

100. దీని నుండి ముఖం త్రిప్పుకునే వాడు పునరుత్థాన దినమున (గొప్ప పాప) భారాన్ని భరిస్తాడు.

101. అదే స్థితిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. పునరుత్థాన దినమున వారికా భారం ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది.

102. ఆ దినమున బాకా (సూరీ) ఊద బడుతుంది. ⁵⁴ మరియు మేము అపరాధులను ఒక చోట జమచేస్తాము. ఆ రోజు వారి కళ్ళు (భయంతో) నీలమైపోతాయి.

103. వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా గుసగుస లాడుకుంటారు: "మీరు (భూమిలో) పది (రోజుల) కంటే ఎక్కువ ఉండలేదు." ⁵⁵

104. వారు ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. వారిలో మంచి తెలివి గలవారు: "మీరు కేవలం ఒక్కదినం మాత్రమే ఉన్నారు!" అని అంటారు.

105. మరియు వారు నిన్ను పర్యతాలను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: "నా ప్రభువు వాటిని ధూళిగా మార్చి ఎగుర వేస్తాడు.

106. "ఆ తరువాత దానిని (భూమిని) చదునైన మైదానంగా చేసివేస్తాడు.

107. "నీవు దానిలో ఎలాంటి పల్లం గానీ, మిట్ట గానీ చూడలేవు." ⁵⁶

54) 'సూరీ' అంటే ఖర్బ్, బాకా. అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞితో ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) దానిని ఊదుతారు. అప్పుడు పునరుత్థానం ఆవరిస్తుంది. (ముస్సద్ అహ్మాద్, 2/191) దాదాపు ఇలాంటి 'హదీసీ' తిర్కీజీలో కూడా ఉంది. మొదటిశబ్దంతో అందరూ మరణిస్తారు. రెండవ సారి బాకా ఊదగానే అందరూ తిరిగి సజీవులుగా లేచి వస్తారు.

55) ఈ విధమైన ఆయత్ల కొరకు చూ.2:259, 17:52, 18:19, 23:112113, 30:55, 79:46.

56) చూడండి, 14:48.

108. ఆ రోజు అందరూ పిలిచేవానిని వెంబడిస్తారు, అతనినుండి తొలగిపోరు.⁵⁷ అనంత కరుణామయుని ముందు వారి కంఠ స్వరాలన్నీ అణిగిపోయి ఉంటాయి, కావున నీవు గొణుగులు తప్ప మరేమీ వినలేవు.

109. ఆ రోజు సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు. కానీ! అనంత కరుణామయుడు ఎవరికైనా అనుమతించిచ్చి, అతని మాట ఆయనకు సమ్మత మైనదైతేనే తప్ప!⁵⁸

110. (ఎందుకంటే!) ఆయనకు - వారికి ప్రత్యక్షంగా నున్నది మరియు పరోక్షంగా నున్నది - అంతా తెలుసు, కాని వారు తమ జ్ఞానంతో ఆయనను గ్రహించజాలరు.⁵⁹(7/8)

111. * మరియు సజీవుడు, విశ్వ వ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు (శాశ్వతుడు) అయిన, ఆయన (అల్లాహ్) ముందు అందరి ముఖాలు నవ్వుతూ వంగి ఉంటాయి. మరియు దుర్మార్గాన్ని అవలంబించిన వాడు, నిశ్చయంగా విఫలమవుతాడు.⁶⁰

112. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూ, విశ్వాసి అయి ఉన్నవానికి ఎలాంటి అన్యాయం గానీ, నష్టం గానీ జరుగునోమో నని భయపడే అవసరం ఉండదు.⁶¹

113. మరియు ఈ విధంగా, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను 'అరబ్బీభాషలో క్రమక్రమంగా

57) ఆ పిలిచేవాని నుండి తప్పించుకొని అటూ ఇటూ పోకుండా అతని వెంటనే పోతారు.

58) ఈ విధమైన ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 53:26, 21:28, 34:23, 10:3, 78:38, 2:255, 19:87 మొదలైనవి.

59) అల్లాహ్ (సు.త.)కు ప్రతి ఒక్కరి విషయం తెలుసు, కాబట్టి ఎవరు ఎక్కువ సత్కర్మములలో ఆయనకు బాగా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవ్వరూ అది ఎరుగరు. కావున సిఫారసు చేసే అర్హతగల వానిని ఆయనే ఎన్నుకుంటాడు.

60) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివానికి అతని హక్కు చెల్లించండి. లేకుంటే పునరుత్థాన దినమున ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.' మరొక 'హదీస్' లో ఉంది: 'దుర్మార్గం నుండి దూరంగా ఉండండి, పిర్స్ మహ్ దుర్మార్గం ('జుల్మై అ'జీమ్), అది క్షమించబడదు.' ('స. ముస్లిం).

61) చూడండి, 16:96-97.

అవతరింప జేశాము. మరియు ఇందులో పలుకాల హెచ్చరికలు చేశాము. బహుశా వారు దైవభీతి కలిగి ఉంటారేమోనని; లేదా! వారు ఉపదేశం గ్రహిస్తారేమోనని.⁶²

114. అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, సార్వ భౌముడు,⁶³ పరమసత్యుడు.(ఓము'హమ్మద్ !) నీకు ఖుర్ఆన్ సందేశం (వ'హీ) పూర్తిగా అవతరింపజేయబడవరకు దానిని గురించి తొందరపడకు. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: "ఓ నా ప్రభూ! నా జ్ఞానాన్ని వృద్ధి పరచు!"⁶⁴

115. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు పూర్వం ఆదమ్ తో ఒకవార్గానం చేయించి ఉన్నాము, కాని అతడు దానిని మరచిపోయాడు మరియు మేము అతనిలో స్థిరత్వాన్ని చూడలేదు.⁶⁵

116. మరియు మేము దేవదూతలతో: "ఆదమ్ కు"⁶⁶ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి." అని ఆజ్ఞాపించినపుడు ఒక్క ఇబ్నీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు. అతడు నిరాకరించాడు.

62) చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, 19:97.

63) **అల్-మలిక్ (4): The Monarch, సార్వ భౌముడు.** విశ్వాధిపతి. చూ. 23:116, 59:23, 62:1, అల్-మలిక్: Mighty Emperor, చక్రవర్తి, సర్వాధికారి, 54:55. మాలిక్: Master, Owner, ప్రతిదాని నిజస్వామి, చూడండి, 1:4. **మాలిక్ అల్-ముల్క్ (84): The Sovereign of the Universe, విశ్వసామ్రాట్టు.** విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి, చూ.3:26.

64) ఖుర్ఆన్ అవతరణకు చూడండి, 75:16-19 మరియు 25:32.

65) ఆ వార్గానం ఏమిటంటే ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తు డరిదాపులకు పోగూడదని, అంటే ఆ వ్యక్తు ఫలాలు తినకూడదని. కాని పైతాన్ అతనిని ('అ.స.) మరియు అతని ('అ.స.) భార్యను తన వలలోకి తీసుకొని: 'ఆ వ్యక్తు ఫలాలను తినటం వల్ల మీరు చిరజీవులవుతారు.' అని చెప్పి, వారి చేత ఆ ఫలాన్ని తినిపించి, అల్లాహ్ (సు.తా.)తో చేసిన వార్గానాన్ని భంగం చేయించాడు.

66) ఆదమ్ ('అ.స.) గాధ కొరకు చూడండి, 2:30-34, 15:28-34.

117. అప్పుడు అన్నాము: "ఓ ఆదమ్! నిశ్చయంగా, ఇతడు నీకు మరియు నీ భార్యకు శత్రువు, కాబట్టి ఇతడిని, మీ ఇద్దరిని స్వర్గం నుండి వెడలగొట్టనివ్వకండి అలా అయితే మీరు దురవస్థకు గురి కాగలరు."⁶⁷

118. "నిశ్చయంగా, ఇక్కడ నీవు ఆకలి గొనవూ మరియు వస్త్రహీనుడవూ (దిగంబరుడవూ) కావు."⁶⁸

119. "మరియు నిశ్చయంగా, ఇందులో నీకు దాహమూ కలుగదు మరియు ఎండకూడా తగలదు."

120. అప్పుడు షైతాన్ అతని మనస్సులో కలతలు రేకెత్తిస్తూ అన్నాడు: "ఓ ఆదమ్! శాశ్వతజీవితాన్ని మరియు అంతంకాని సామ్రాజ్యాన్ని, ఇచ్చేవృక్షాన్ని నీకు చూపనా?"

121. ఆ పేదప వారిద్దరు దాని నుండి (ఫలాన్ని) తినగానే వారిద్దరికీ, వారి దిగంబ రత్వం వ్యక్తం కాసాగింది.⁶⁹ మరియు వారిద్దరు స్వర్గపు ఆకులను తమమీద కప్పుకో సాగారు. (ఈ విధంగా) ఆదమ్ తన ప్రభువు ఆజ్ఞను ఊహించి, సన్మార్గం నుండి తప్పి పోయాడు.

122. ఆ తరువాత అతని ప్రభువు, అతనిని (తన కారుణ్యానికి) ఎన్నుకొని, అతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించి, అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

123. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "మీరిద్దరూ కలసి ఇక్కడినుండి దిగిపోండి. మీరు ఒకరి కొకరు శత్రువులై⁷⁰ ఉంటారు. కాని నా తరపు నుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక

67) తష్టా: అంటే ప్రయాస, కష్టం, కఠినం. ఏమిటంటే, స్వర్గంలో మానవుని అత్యవసర వసతులు అంటే ఆహారపానీయాలు, వస్త్రాలు మరియు నివాసం అన్నీ కోరిన వెంటనే లభిస్తాయి. వాటికొరకు కష్ట పడే అవసరం వుండదు. కాని, ఇహలోకంలో వాటి కొరకు మానవుడు ప్రయాస పడుతూ వుంటాడు. అదే దీని అర్థం.

68) చూడండి, 7:20-22.

69) వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది. చూ. 7:26-27.

70) అంటే మానవుడు మరియు షైతాన్ చూడండి, 7:24 మరియు 2:36.

వస్తూ ఉంటుంది, కావున నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరించే వాడు, మార్గభ్రష్టుడూ కాడు మరియు దురవస్థకూ గురికాడు.

124. "మరియు ఎవడైతే నా సందేశం నుండి విముఖుడవుతాడో నిశ్చయంగా, అతని జీవితం ఇరుక్కెపోతుంది మరియు పునరుజ్జాన దినమున అతనిని అందునిగా లేపుతాము."

125. అప్పుడతడు అంటాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నన్నెందుకు గ్రుడ్డివానిగా లేపావు, వాస్తవానికి నేను (ప్రపంచంలో) చూడగలిగే వాణ్ణి కదా?"

126. అప్పుడు (అల్లాహ్) అంటాడు: "మా సూచనలు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, నీవు వాటిని విస్మరించావు. మరియు అదేవిధంగా ఈ రోజు నీవు విస్మరించ బడుతున్నావు."

127. మరియు ఈ విధంగా, మేము మితిమీరి ప్రవర్తిస్తూ తన ప్రభువు సూచనలను విశ్వసించని వానికి ప్రతీకారం చేస్తాము. మరియు పరలోక శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది మరియు శాశ్వతమైనది.

128. వీరికి పూర్వగడిచిన ఎన్నో తరాలను మేము నాశనం చేసి ఉన్నాము. వీరు వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగుతున్నారు. ఏమీ? దీని వలన కూడా వీరికి మార్గదర్శకత్వం లభించలేదా? నిశ్చయంగా, ఇందులో అర్థం చేసుకొనేవారికి ఎన్నో సూచన లున్నాయి.

129. మరియు నీ ప్రభువు నుండి మొదట్లోనే ఒక గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే, వీరికి ఈ పాటికే (శిక్ష) తప్పక విధించబడి ఉండేది. కాని (వీరి) గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉంది.⁷¹

71) అల్లాహ్ (సు.త.) పాపం చేసేవారిని వెనువెంటనే శిక్షిస్తే ప్రపంచంలో ఒక్కడు కూడా శిక్షించబడకుండా ఉండదు. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలుసు, కాబట్టి ఆయన (సు.త.) ప్రతి ఒక్కరికీ పశ్చాత్తాపపడటానికి గడువు ఇస్తాడు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.త.) విధానం (సాంప్రదాయం). ఇక ఆ సమయం వచ్చిన

130. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికే మాటలకు నీవు ఓర్పువహించు. సూర్యుడు ఉదయించక ముందు మరియు అస్తమించక ముందు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చెప్పు. మరియు రాత్రి సమయాలలో మరియు పగటి పేళలలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.⁷² అప్పుడు నీవు సంతుష్టుడ వవుతావు!

131. మేము వారిలో చాలా మందికి - వాటితో వారిని పరీక్షించటానికి - వారు అనుభవించటానికి, ఇచ్చిన ఇహలోక జీవిత శోభను నీవు కళ్ళాత్తి చూడకు.⁷³ నీ ప్రభువు ఇచ్చే జీవనోపాధియే అత్యుత్తమమైనది మరియు చిరకాలముండేది.⁷⁴

132. మరియు నీ కుటుంబం వారిని

తరువాత ఆయన శిక్షనుండి తప్పించారు ఎవ్వరూ ఉండరు. అందుకే నీవు సత్య-తిరస్కారులను భోగ భాగ్యాలతో విగ్రహీకృతా ఉండటాన్ని చూస్తున్నావు. చూడండి, 10:11, 16:61, 18:58.

72) చూడండి, 11:114.

73) ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 3:196-197, 15:88 మరియు 18:7 మొదలైనవి.

74) ఒకసారి 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికి వచ్చారు. అతను ఒక చాపమీద పండు కొని ఉన్నది చూసి ఏడ్వసాగాడు. అతని ఇంట్లో రెండు చర్మాల కంటే ఎక్కువ ఏమీ లేవు. దైవప్రవక్త (స'అస) అతని ఏడ్వకు కారణ మడగగా, 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'ఖైసర్ మరియు కిస్తా ఎన్నో భోగ భాగ్యాలలో మునిగిఉన్నారు. మీరేమా అత్యుత్తమ సృష్టి అయి కూడా ఈ స్థితిలో ఉన్నారు.' దానికి దైవప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: " 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) నీకు ఇంకా సందేహముందా? ఎవరికైతే కేవలం ఇహలోకంలోనే భోగ భాగ్యాలు ఇవ్వబడ్డాయో వారే వీరు. వీరికి పరలోకంలో ఏమీ మిగలదు." (స'హీహ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

నమాజ్ చేయమని ఆజ్ఞాపించు; మరియు స్వయంగా నీవు కూడా దానిని సహనంతో పాటించు. మేము నీ నుండి జీవనోపాధిని ఆశించము. మేమే నీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. చివరకు దైవభీతి గలవారిదే ఉత్తమ ముగింపు.

133. మరియు వారంటారు: "ఇతను (ఈ ప్రవక్త) తన ప్రభువు నుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సూచన (మహిమ) ఎందుకు తీసుకురాడు?" ఏమీ? పూర్వపు గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన సృష్టమైన నిదర్శనం వారి వద్దకు రాలేదా?⁷⁵

134. ఒకవేళ మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను / ముహమ్మద్ను) పంపక ముందే వారిని శిక్షించి ఉంటే! వారు అనేవారు: "ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ఒక సందేశవారుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు? (అలా చేస్తే) నిశ్చయంగా, మేము - అవమానం పొంది, అగౌరవం పాలుకాకముందే - నీ సూచనలను పాటించేవారం కదా?"⁷⁶

135. వారితో ఇలా అను: "ప్రతి ఒక్కడు (తన అంతిమ ఫలితం కొరకు) వేచి ఉన్నాడు. కావున మీరు కూడా వేచి ఉండండి. సరైనమార్గంలో ఉన్నవారెవరో మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారెవరో, మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు."

75) ఇంకా చూడండి, 2:42 మరియు 61:6.

76) అల్లాహ్ (సు.త.) ఎవరిని కూడా అజ్ఞానంతో చేసే తప్పుల కొరకు - వారికి మార్గ దర్శకత్వం చూపనంత వరకు - శిక్షించడు. అంటే సన్మార్గాన్ని చూసిన తరువాత కూడా దాన్ని తిరస్కరించే మార్గభ్రష్టులైన వారిని శిక్షిస్తాడు. ఇంకా చూడండి, 6:131, 15:4 మరియు 26:208-209.
